

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
MELCHIOR WATHELET
29 päivänä toukokuuta 2018¹

Asia C-21/17

Catlin Europe SE
vastaan
O. K. Trans Praha spol. s r. o.

(Ennakkoratkaisupyyntö – Nejvyšší soud (ylin tuomioistuin, Tšekki))

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö siviili- ja kauppaoikeuden alalla – Asetus (EY) N:o 1896/2006 – Eurooppalainen maksamismääräysmenettely – Maksamismääräyksen ja sitä koskevan hakemuksen tiedoksi antaminen – Hakemuksen käännöksen puuttuminen – Täytäntöönpanokelpoiseksi julistettu eurooppalainen maksamismääräys – Vastineen lähettämiseksi asetetun määräajan päättymisen jälkeen esitetty uudelleen tutkimista koskeva pyyntö

1. Tällä ennakkoratkaisupyyntöllä Nejvyšší soud (ylin tuomioistuin, Tšekki) pyytää unionin tuomioistuinta tulkitsemaan asetusta (EY) N:o 1896/2006² eurooppalaiseen maksamismääräysmenettelyyn liittyvässä asiassa, jossa ovat vastakkain kaksi yhtiötä (Catlin Europe SE ja O. K. Trans Praha spol. s r. o.).

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A Asetus N:o 1896/2006

2. Kuten asetuksen N:o 1896/2006 johdanto-osan ensimmäisestä ja toisesta perustelukappaleesta ilmenee, vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen, jossa taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus, luomisen yhteydessä Euroopan unioni toteuttaa yksityisoikeudellisia asioita koskevan oikeudellisen yhteistyön alalla toimenpiteitä, joiden vaikutukset ulottuvat valtioiden rajojen yli, jotka ovat tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan turvaamiseksi ja joilla poistetaan riita-asiain oikeudenkäyntien moitteettoman sujumisen esteitä.

3. Kyseisen asetuksen johdanto-osan 9 ja 29 perustelukappaleen mukaan asetuksen tavoitteena on näin ollen yhtenäisen ja nopean riidattomien saatavien perintää koskevan unionin laajuisen menettelyn säätäminen.

4. Asetuksen N:o 1896/2006 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen tarkoituksena on

¹ Alkuperäinen kieli: ranska.

² Eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12.12.2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EUVL 2006, L 399, s. 1).

a) yksinkertaistaa ja nopeuttaa oikeudenkäyntiä ja pienentää oikeudenkäyntikuluja riitauttamattomia rahamääräisiä vaatimuksia koskevilla valtion rajat ylittävissä asioissa ottamalla käyttöön eurooppalainen maksamismääräysmenettely;

ja

b) tehdä mahdolliseksi eurooppalaisten maksamismääräysten vapaa liikkuvuus kaikissa jäsenvaltioissa säätämällä vähimmäisvaatimuksista, joiden noudattaminen tekee tunnustamista ja täytäntöönpanoa edeltävät välivaiheen menettelyt tarpeettomiksi täytäntöönpaneuvassa jäsenvaltiossa.”

5. Kyseisen asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä asetusta sovelletaan valtion rajat ylittäviin siviili- ja kauppaoikeudellisiin asioihin riippumatta siitä, millaisessa tuomioistuimessa niitä käsitellään. – –”

6. Saman asetuksen 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Eurooppalaista maksamismääräystä koskeva hakemus on tehtävä liitteessä I olevalla vakiolomakkeella A.

2. Hakemuksessa on mainittava:

a) asianosaisten ja tarvittaessa heidän edustajiensa samoin kuin sen tuomioistuimen, jolle hakemus tehdään, nimet ja osoitteet;

b) vaatimuksen määrä, mukaan lukien sen pääoma ja mahdollinen korko, sopimussakko sekä kulut;

c) jos vaatimukselle pyydetään korkoa, korkokanta ja aika, jolta kyseistä korkoa vaaditaan, paitsi jos pääomaan lisätään lakisääteinen korko määräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännön nojalla ilman eri pyyntöä;

d) vaatimuksen peruste, mukaan luettuna kuvaus vaatimuksen sekä mahdollisen koron perusteena olevista seikoista;

e) kuvaus vaatimuksen perusteeksi esitettävästä näytöstä;

f) tuomioistuimen toimivallan peruste;

ja

g) asian 3 artiklassa tarkoitettu valtion rajat ylittävä luonne.

– –”

7. Asetuksen N:o 1896/2006 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tuomioistuin, jolle eurooppalaista maksamismääräystä koskeva hakemus on tehty, tutkii hakemuslomakkeen pohjalta viipymättä, täytyvätkö 2, 3, 4, 6 ja 7 artiklassa säädetyt edellytykset ja vaikuttaako vaatimus perustellulta. – –”

8. Kyseisen asetuksen 12 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos 8 artiklassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät, tuomioistuimen on annettava eurooppalainen maksamismääräys liitteessä V olevaa vakiolomaketta E käyttäen mahdollisimman pian ja tavallisesti 30 päivän kuluessa hakemuksen tekemisestä.

--

2. Eurooppalaiseen maksamismääräykseen on liitettävä kopio hakemuslomakkeesta. --

3. Vastaajalle on eurooppalaisessa maksamismääräyksessä ilmoitettava hänellä olevasta mahdollisuudesta joko

a) maksaa määräyksessä ilmoitettu määrä kantajalle;

tai

b) vastustaa maksamismääräystä antamalla vastine määräyksen antaneelle tuomioistuimelle lähettämällä se 30 päivän kuluessa siitä, kun maksamismääräys on annettu hänelle tiedoksi.

4. Vastaajalle on eurooppalaisessa maksamismääräyksessä ilmoitettava, että

a) määräys on annettu pelkästään kantajan antamien tietojen perusteella, joita tuomioistuin ei ole tarkistanut;

b) määräyksestä tulee täytäntöönpanokelpoinen, jollei tuomioistuimelle anneta vastinetta 16 artiklan mukaisesti;

c) jos vastine annetaan, menettely jatkuu määräyksen antavan jäsenvaltion toimivaltaisissa tuomioistuimissa tavanomaista riita-asiain käsittelyä koskevien sääntöjen mukaisesti, jollei kantaja ole nimenomaisesti pyytänyt menettelyn päättämistä tässä tapauksessa.

5. Tuomioistuimen on huolehdittava, että määräys annetaan vastaajalle tiedoksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti sellaista menettelyä noudattaen, joka täyttää 13, 14 ja 15 artiklassa säädetyt vähimmäisvaatimukset.”

9. Kyseisen asetuksen 16 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Vastaaja voi antaa määräyksen antaneelle tuomioistuimelle vastineen eurooppalaiseen maksamismääräykseen --

2. Vastine on lähetettävä 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona määräys annettiin tiedoksi vastaajalle.

3. Vastaajan on ilmoitettava vastineessa, että hän vastustaa vaatimusta, mutta hänen ei tarvitse ilmoittaa vastustamisen syytä.”

10. Kyseisen asetuksen 18 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jollei eurooppalaista maksamismääräystä koskevaa vastinetta ole 16 artiklan 2 kohdassa säädetyssä määräajassa, ottaen huomioon vastineen perille saapumiseen tarvittava aika, annettu määräyksen antavalle tuomioistuimelle, tuomioistuimen on liitteessä VII olevaa vakiolomaketta G käyttämällä viipymättä ilmoitettava, että määräys on täytäntöönpanokelpoinen. Tuomioistuimen on tarkistettava tiedoksiantopäivä.

--

3. Tuomioistuimen on lähetettävä täytäntöönpanokelpoinen eurooppalainen maksamismääräys kantajalle.”

11. Asetuksen N:o 1896/2006 19 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Määräyksen antavassa jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoinen eurooppalainen maksamismääräys on tunnustettava ja pantava täytäntöön muissa jäsenvaltioissa vaatimatta sen julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi ja ilman mahdollisuutta vastustaa sen tunnustamista.”

12. Kyseisen asetuksen 20 artiklassa, jonka otsikko on ”Uudelleen tutkiminen poikkeuksellisissa tapauksissa”, säädetään seuraavaa:

”1. Vastaajalla on 16 artiklan 2 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä oikeus pyytää maksamismääräyksen uudelleen tutkimista määräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa, jos

- a) i) maksamismääräys on annettu tiedoksi jollakin 14 artiklassa säädetystä menettelyistä,
ja
- ii) tiedoksiantoa ei vastaajasta riippumattomista syistä ole toimitettu riittävän ajoissa siten, että vastaaja olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa;
tai
- b) vastaaja ei ole voinut vastustaa vaatimusta ylivoimaisen esteen tai hänestä riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi,

edellyttäen, että hän toimii kummassakin tapauksessa viipymättä.

2. Vastaajalla on niin ikään 16 artiklan 2 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä oikeus pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista määräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa, jos maksamismääräys on tämän asetuksen vaatimukset huomioon ottaen annettu selvästi virheellisin perustein, tai muiden poikkeuksellisten olosuhteiden johdosta.

3. Jos tuomioistuin hylkää vastaajan pyynnön sillä perusteella, ettei mitään 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista uudelleen tutkimisen perusteista voida soveltaa, eurooppalainen maksamismääräys pysyy voimassa.

Jos tuomioistuin päättää, että uudelleen tutkiminen on perusteltua jostakin 1 ja 2 kohdassa säädetystä syystä, eurooppalainen maksamismääräys on mitätön.”

13. Asetuksen N:o 1896/2006 27 artiklassa, jonka otsikko on ”Suhde asetukseen (EY) N:o 1348/2000”, säädetään seuraavaa:

”Tämä asetus ei vaikuta oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 [(EYVL 2000, L 160, s. 37)] soveltamiseen.”

14. Asetuksen N:o 1896/2006 33 artiklan toisen kohdan mukaan asetusta sovelletaan 12.12.2008 alkaen.

15. Mainitun asetuksen liitteessä I on lomake A, jonka otsikko on ”Eurooppalaista maksamismääräystä koskeva hakemus”.

16. Saman asetuksen liitteessä V on lomake E eurooppalaisen maksamismääräyksen antamista varten.

B Asetus N:o 1393/2007

17. Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi asetuksella N:o 1393/2007³ pyritään sen johdanto-osan toisen perustelukappaleen mukaan tehostamaan ja nopeuttamaan tuomioistuinmenettelyjä vahvistamalla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa jäsenvaltioiden välillä lähetettävien oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksianto koskeva periaate.

18. Kyseisen asetuksen johdanto-osan 7 ja 10–12 perustelukappaleessa todetaan erityisesti seuraavaa:

”(7) Nopean tiedoksiannon tavoite oikeuttaa käyttämään mitä tahansa asianmukaisia keinoja edellyttäen, että tiettyjä, saadun asiakirjan luettavuuteen ja tarkkuuteen liittyviä edellytyksiä noudatetaan. Asiakirjojen siirron varmuus edellyttää, että asiakirjan mukana lähetetään vakiolomake, joka on täytettävä sen maan virallisella kielellä tai yhdellä niistä, jossa tiedoksianto on toimitettava, tai jollakin toisella kielellä, jonka vastaanottava jäsenvaltio hyväksyy.

--

(10) Asetuksen tehokkuuden varmistamiseksi mahdollisuus kieltäytyä asiakirjojen tiedoksiannosta olisi rajoitettava poikkeuksellisiin tilanteisiin.

(11) Asiakirjojen lähettämisen ja tiedoksiantamisen helpottamiseksi jäsenvaltioiden välillä olisi käytettävä tämän asetuksen liitteissä olevia vakiolomakkeita.

(12) Vastaanottavan viranomaisen olisi ilmoitettava vastaanottajalle kirjallisesti vakiolomaketta käyttäen, että tämä voi kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksiannettavaa asiakirjaa joko tiedoksiannon yhteydessä tai palauttamalla asiakirjan vastaanottavalle viranomaiselle viikon kuluessa, jos siinä ei ole käytetty vastaanottajan ymmärtämää kieltä tai tiedoksiantopaikan virallista kieltä tai yhtä niistä. Tätä säännöstä olisi sovellettava myös myöhempisiin tiedoksiantoihin vastaanottajan käytettyä kieltäytymisoikeuttaan. -- Olisi säädettävä, että asiakirjan, jota on kieltäydytty vastaanottamasta, tiedoksianto voidaan oikaista toimittamalla vastaanottajalle asiakirjan käännös.”

19. Asetusta N:o 1393/2007 sovelletaan sen 1 artiklan 1 kohdan mukaan siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, joissa oikeudenkäynti- tai muu asiakirja on lähetettävä tiedoksianto varten jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon.

20. Asetuksen N:o 1393/2007 II luku sisältää säännöksiä, joissa säädetään muista oikeudenkäyntiasiakirjojen lähettämisen- ja tiedoksiantotavoista.

³ Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (”asiakirjojen tiedoksianto”) ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta 13.11.2007 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EUVL 2007, L 324, s. 79).

21. Tämä luku sisältää muun muassa asetuksen 8 artiklan, jonka otsikko on ”Asiakirjan vastaanottamisesta kieltäytyminen” ja jossa säädetään seuraavaa:

”1. Vastaanottavan viranomaisen on ilmoitettava vastaanottajalle liitteessä II olevaa vakiolomaketta käyttäen, että tämä voi kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksiannettavaa asiakirjaa tiedoksiannon yhteydessä tai palauttamalla asiakirjan vastaanottavalle viranomaiselle viikon kuluessa, jollei se ole joko laadittu jollakin seuraavista kielistä tai jollei mukana ole käännöstä jollekin seuraavista kielistä:

- a) kieli, jota vastaanottaja ymmärtää; tai
- b) vastaanottavan jäsenvaltion virallinen kieli tai, jos jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, sen paikkakunnan virallinen kieli tai jokin sen paikkakunnan virallisista kielistä, missä tiedoksianto tapahtuu.

2. Kun vastaanottava viranomainen saa tiedon siitä, että vastaanottaja kieltäytyy vastaanottamasta asiakirjaa 1 kohdan nojalla, sen on ilmoitettava siitä välittömästi lähettävälle viranomaiselle 10 artiklassa tarkoitettua todistusta käyttäen sekä palautettava pyyntö ja asiakirjat, joista pyydetään käännöstä.

3. Jos vastaanottaja on kieltäytynyt vastaanottamasta asiakirjaa 1 kohdan mukaisesti, asiakirjan tiedoksianto voidaan oikaista toimittamalla vastaanottajalle tämän asetuksen säännösten mukaisesti asiakirja ja sen käännös jollekin 1 kohdassa tarkoitetuista kielistä. Siinä tapauksessa asiakirjan tiedoksiantopäivä on päivä, jona asiakirja ja sen käännös toimitetaan tiedoksi vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Jos asiakirja on kuitenkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti annettava tiedoksi tietyn ajan kuluessa, määräytyy hakijaan nähden noudatettava tiedoksiantopäivä 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti määritettävän alkuperäisen asiakirjan tiedoksiantopäivän mukaan.

– –”

22. Asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II olevaan vakiolomakkeeseen, jonka otsikko on ”Ilmoitus vastaanottajalle oikeudesta kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa”, sisältyy seuraava asiakirjan vastaanottajalle tarkoitettu maininta:

”Voitte kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, jollei se ole kirjoitettu jollakin kielellä, jota ymmärrätte, tai tiedoksiantopaikan virallisella kielellä tai yhdellä niistä, tai jollei mukana ole käännöstä jollekin näistä kielistä.

Jos haluatte käyttää tätä oikeuttanne, teidän on kieltäydyttävä vastaanottamasta asiakirjaa tiedoksiannon yhteydessä ilmoittamalla tästä suoraan asiakirjan toimittavalle henkilölle tai palautettava asiakirja viikon kuluessa jäljempänä olevaan osoitteeseen todeten, että kieltäydytte vastaanottamisesta.”

23. Kyseiseen vakiolomakkeeseen sisältyy lisäksi ”vastaanottajan ilmoitus”, joka pyydetään allekirjoittamaan siinä tapauksessa, että tämä kieltäytyy vastaanottamasta asiakirjaa, ja jonka sanamuoto on seuraava:

”Kieltäydyn vastaanottamasta oheista asiakirjaa, koska sitä ei ole kirjoitettu ymmärtämälläni kielellä eikä tiedoksiantopaikan virallisella kielellä tai yhdellä niistä eikä mukana ole käännöstä jollekin näistä kielistä.”

24. Vastaanottajan on tällaisessa tilanteessa ilmoitettava kyseisessä vakiolomakkeessa yksi tai useampi ymmärtämänsä unionin virallinen kieli.

25. Asetuksen N:o 1393/2007 25 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Kumotaan asetus (EY) N:o 1348/2000 tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivästä.

2. Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen – –”

26. Kyseisen asetuksen 26 artiklan toisen kohdan mukaisesti asetusta N:o 1393/2007 sovelletaan 13.11.2008 alkaen.

II Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

27. Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksestä ilmenee, että Tšekin oikeuden mukaan perustettu yhtiö O.K. Trans Praha jätti Okresní soud Praha – západiin (Länsi-Prahan piirituomioistuimien, Tšekki) eurooppalaista maksamismääräystä koskevan hakemuksen Itävaltaan sijoittautunutta Catlin Innsbruck GmbH -yhtiötä vastaan. Menettelyn aikana Catlin Innsbruck sulautui toiseen Catlin-konsernin yritykseen Catlin Europeen, jonka kotipaikka on Köln (Saksa). Catlin Innsbruck -yhtiön oikeudet ovat siirtyneet pääasiassa Catlin Europe -yhtiölle.

28. Okresní soud Praha – západ hyväksyi tämän hakemuksen ja antoi 1.8.2012 eurooppalaisen maksamismääräyksen.

29. Tämä maksamismääräys annettiin Catlin Europe -yhtiölle tiedoksi 3.8.2012, ja siitä tuli täytäntöönpanokelpoinen 3.9.2012.

30. Catlin Europe pyysi kyseisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohdan nojalla 21.12.2012 eli 16 artiklan 2 kohdassa säädetyn vastineen lähettämistä koskevan määräajan päätyttyä.

31. Tämän vaatimuksen tueksi Catlin Europe väitti, että asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdan vastaisesti sille ei ollut ilmoitettu kyseisen asetuksen liitteessä II olevaa vakiolomaketta käyttäen sen oikeudesta kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksi annettavaa asiakirjaa siitä syystä, ettei mukana ollut käännöstä.

32. Nyt käsiteltävässä asiassa 1.8.2012 päivättyyn maksamismääräykseen asetuksen N:o 1896/2006 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti liitetty maksamismääräystä koskevan hakemuslomakkeen kopio oli nimittäin laadittu ainoastaan tšekin kielellä, eikä mukana ollut saksankielistä käännöstä.

33. Tässä yhteydessä Catlin Europe katsoo, että maksamismääräystä koskevan hakemuslomakkeen käännöksen puuttumisen vuoksi se ei voinut ymmärtää asiakirjaa, jolla menettely pantiin vireille, mikä muodosti mainitun asetuksen 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun poikkeuksellisen olosuhteen, jolla voidaan perustella maksamismääräyksen uudelleen tutkiminen kyseisen säännöksen nojalla.

34. Okresní soud Praha – západ hylkäsi kuitenkin tämän uudelleen tutkimista koskevan pyynnön 8.4.2013 tekemällään päätöksellä, jonka Krajský soud v Praze (Prahan maakunnallinen tuomioistuin, Tšekki) pysytti muutoksenhakuasteessa 17.6.2013.

35. Kyseisen tuomioistuimen mukaan eurooppalainen maksamismääräys annettiin Catlin Europelle asianmukaisesti tiedoksi asetuksen N:o 1896/2006 14 artiklassa säädettyjä vaatimuksia noudattaen. Se, ettei vastaanottajalle ollut ilmoitettu mahdollisuudesta kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ei kyseisen tuomioistuimen mielestä myöskään voi johtaa maksamismääräyksen pätemättömyyteen tai uudelleen tutkimiseen, koska asetuksessa N:o 1896/2006 ei säädetä tällaisesta seuraamuksesta.

36. Catlin Europe teki kassaatiovalituksen Nejvyšší soudiin.

37. Kyseinen tuomioistuin pohtii, voidaanko asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten noudattamatta jättämisellä perustella asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklassa säädetty maksamismääräyksen uudelleen tutkiminen sen käsiteltävänä olevassa asiassa.

38. Viimeksi mainittuun asetukseen ei etenkään sisälly mitään säännöstä siitä, millä kielellä maksamismääräystä koskeva hakemus on annettava tiedoksi vastapuolelle. Se toteaa lisäksi, että asetuksesta N:o 1393/2007 poiketen asetukseen N:o 1896/2006 sisältyy erityissäännöksiä, jotka perustuvat sen liitteissä olevien pääasiallisesti ennalta määrätyillä numerokoodeilla täytettävien vakiolomakkeiden käyttöön. Näin ollen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, voiko senkaltainen pelkästään muodollinen virhe, johon Catlin Europe vetoaa, loukata sen puolustautumisoikeuksia.

39. Tässä tilanteessa Nejvyšší soud on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko – – asetuksen – – N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että jos vastaanottajalle ei ole ilmoitettu – – asetuksen – – N:o 1393/2007 – – 8 artiklan 1 kohdassa säädetyistä mahdollisuuksista kieltäytyä tiedoksiannettavan asiakirjan vastaanottamisesta, vastapuolella (vastaanottajalla) on tällä perusteella oikeus pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista – – asetuksen – – N:o 1896/2006 – – 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti?”

III Analyysi

A Yhteenveto asianosaisten ja muiden osapuolten lausumista

40. Kirjallisia huomautuksia ovat esittäneet O. K. Trans Praha, Kreikan, Italian ja Itävallan hallitukset sekä Euroopan komissio. Istuntoa ei ole pyydetty eikä sitä ole pidetty unionin tuomioistuimessa.

41. O. K. Trans Praha katsoo, ettei käsiteltävässä asiassa ole mitään poikkeuksellista olosuhdetta, jolla voitaisiin perustella eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkiminen asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohdan nojalla.

42. Tätä eurooppalaista maksamismääräysmenettelyä edelsi nimittäin kolme muuta samantyyppistä menettelyä, joista kolmessa Catlin Europe laati vastineen, mikä osoittaa, että se tiesi puolustautumismahdollisuuksistaan. Se, ettei mahdollisuudesta kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa ollut ilmoitettu, ei O. K. Trans Prahan mukaan näin ollen vaikuttanut sen puolustautumisoikeuksiin.

43. Se, ettei tässä menettelyssä ole laadittu minkäänlaista vastinetta, johtuu O. K. Trans Prahan mukaan Catlin European työntekijän virheestä, ja Catlin Europe pyrkii nyt korjaamaan tämän virheen uudelleen tutkimista koskevan pyynnön avulla.

44. Kreikan hallitus huomauttaa, että asetusten N:o 1896/2006 ja N:o 1393/2007 tavoitteena on varmistaa oikea tasapaino hakijan ja vastapuolen etujen välillä sovittamalla yhteen oikeudenkäyntiasiakirjojen lähettämisen tehokkuuteen ja nopeuteen liittyvät tavoitteet sekä vaatimus, jonka mukaan kyseisten asiakirjojen vastaanottajan puolustautumisoikeuksien asianmukainen suojeleminen on varmistettava.

45. Kreikan hallitus toteaa lisäksi, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vastaanottavan viranomaisen, joka toimittaa oikeudenkäyntiasiakirjan tai muun asiakirjan sen vastaanottajalle, on asetuksen N:o 1393/2007 nojalla joka tapauksessa liitettävä kyseiseen asiakirjaan asetuksen liitteessä II oleva vakiolomake, jolla vastaanottajalle ilmoitetaan hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, jos sitä ei ole laadittu kielellä, jota hän osaa tai jota hänen oletetaan ymmärtävän, tai käännetty tällaiselle kielelle.⁴

46. Kreikan hallituksen mukaan tästä seuraa, että mahdollisuutta eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimiseen asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohdassa säädetyn kaltaisissa poikkeustapauksissa ei voida tulkita siten, että se johtaa tällaisen maksamismääräyksen vastaanottajan puolustautumisoikeuksien heikentämiseen.

47. Kreikan hallituksen mielestä on kuitenkin selvää, että puolustautumisoikeuksia on loukattu, jos vastapuoli ei pysty asianmukaisen käännöksen puuttumisen vuoksi ymmärtämään maksamismääräystä koskevan hakemuksen sisältöä eikä näin ollen häntä vastaan esitettyä vaatimusta, koska hän ei tällöin voi kaikista seikoista tietoisena päättää, olisiko hänen vastustettava pyyntöä vai oltava sitä vastoin riitauttamatta sitä.

48. Näin ollen sen, ettei eurooppalaisen maksamismääräyksen vastaanottajalle ilmoiteta hänen mahdollisuudestaan kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksi annettavaa asiakirjaa sillä perusteella, ettei sitä ole laadittu jollakin asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklassa tarkoitettulla kielellä tai käännetty tällaiselle kielelle, olisi katsottava muodostavan asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen poikkeuksellisten olosuhteiden ja oikeuttavan näin ollen uudelleen tutkimiseen kyseisen säännöksen nojalla.

49. Italian hallituksen mukaan se, ettei vastaanottajalle ollut ilmoitettu hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksi annettavaa asiakirjaa, jota ei ole laadittu vastaanottajan kielellä tai yhdellä hänen osaamallaan kielellä, ei sitä vastoin anna kyseiselle osapuolelle oikeutta pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohdan perusteella.

50. Italian hallituksen mielestä tällainen muotovirhe ei näin ollen johda tiedoksi annettavan asiakirjan eikä tiedoksiantomenettelyn pätemättömyyteen. Tiedoksiantomenettely olisi yksinkertaisesti oikaistava toimittamalla asianomaiselle osapuolelle asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II oleva vakiolomake, joten asetuksen N:o 1896/2006 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu vastineen lähettämisen määräaika alkaa kulua vasta tästä oikaisusta lähtien. Tässä tilanteessa asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan soveltamisen edellytys eli se, että vastapuoli näyttää toteen, että tilanne, johon se vetoaa, esti sitä lähettämästä vastinetta asetetussa määräajassa, ei Italian hallituksen mukaan täyty käsiteltävässä asiassa.

51. Italian hallitus huomauttaa lisäksi, ettei yhdessäkään 20 artiklassa tarkoitetuista uudelleen tutkimiseen oikeuttavista olosuhteista ole kyse tiedoksiannosta, joka on sääntöjenvastainen siksi, ettei vastaanottajalle ollut ilmoitettu mahdollisuudesta kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa.

52. Itävallan hallitus päätyy Italian hallituksen kanssa samaan tulokseen mutta osittain eri argumentin perusteella: asetukseen N:o 1896/2006 sisältyy tiettyjä säännöksiä, jotka koskevat eurooppalaisen maksamismääräyksen tiedoksi antamista vastapuolelle, mutta ei yhtään säännöstä kielestä, jolla tiedoksianto on tehtävä.

53. Tiedoksiantoon liittyvät kysymykset, joista ei säädetä kyseisessä asetuksessa, on Itävallan hallituksen mielestä ratkaistava kuitenkin asetuksen N:o 1393/2007 mukaisesti.

⁴ Ks. tuomio 2.3.2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157).

54. Itävallan hallituksen mukaan tästä seuraa, että viimeksi mainitun asetuksen 8 artiklan nojalla tiedoksi annettavan eurooppalaisen maksamismääräyksen mukana on oltava käännös, tai sen puuttuessa vastapuolelle on ilmoitettava hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa.
55. Sen mielestä ei kuitenkaan ole selvää, vaaditaanko tai voidaanko tietyissä tapauksissa vaatia myös maksamismääräyshakemuksen kopion käännöstä.
56. Asetuksen N:o 1896/2006 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti eurooppalaiseen maksamismääräykseen on liitettävä kopio maksamismääräystä koskevasta hakemuksesta.
57. Koska tämä hakemus tehdään lomakkeella, hakijan tarvitsee vain rastittaa eri tapaukset siten, että vastapuoli voi helposti ymmärtää hakemuksen sisällön silmäilemällä samanaikaisesti hänen kielellään laadittua ja julkaistua lomakeversiota.
58. Itävallan hallituksen mukaan ei kuitenkaan voida sulkea pois sitä, että hakemus sisältää myös tärkeitä selityksiä tekstin muodossa.
59. Koska vastaanottajalle ei ole ilmoitettu hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, vaikei sitä ollut laadittu hänen ymmärtämällään kielellä, viimeksi mainitussa tapauksessa täytyy määrittää, onko tiedoksianto pätevä.
60. Tältä osin Itävallan hallituksen mielestä voidaan väittää, että joko näin ei ole, jolloin vastineen lähettämisen määräaika ei ole alkanut kulua, tai asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 1 kohtaa on sovellettava vastaavasti.
61. Saman artiklan 2 kohdan soveltamista ei sitä vastoin voida hyväksyä tällaisen muotovirheen vuoksi. Kyseinen säännös koskee nimittäin ainoastaan eurooppalaisen maksamismääräyksen perusteetonta antamista asiavirheen takia. Itävallan hallitus katsoo, että maksamismääräys on annettu pääasiassa asianmukaisesti ja että pelkkä muotovirhe on tapahtunut vasta menettelyn myöhemmässä vaiheessa eli vastapuolelle tiedoksi antamisen yhteydessä.
62. Komissio katsoo, että kaksi menettelyvirhettä, jotka Catlin Europen mukaan liittyvät käsiteltävässä asiassa eurooppalaisen maksamismääräyksen tiedoksiantoon – eli se, ettei maksamismääräystä koskevan alkuperäisen hakemuksen kopiota, joka on liitettävä maksamismääräykseen, ollut laadittu vastaanottajan ymmärtämällä kielellä eikä vastaanottavan jäsenvaltion virallisella kielellä tai yhdellä niistä, ja se, ettei vastapuolelle ollut ilmoitettu hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta kyseessä olevaa asiakirjaa asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan mukaisesti –, eivät voi muodostaa poikkeuksellisia olosuhteita, joilla voidaan perustella maksamismääräyksen uudelleen tutkiminen asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan nojalla.
63. Muunlainen tulkinta olisi ristiriidassa eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn päämäärän kanssa.
64. Komissio toteaa tältä osin, että asetuksen N:o 1896/2006 tarkoituksena on yksinkertaistaa ja nopeuttaa riitauttamattomia rahamääräisiä vaatimuksia koskevien valtion rajat ylittävien asioiden käsittelyä ja vähentää siitä aiheutuvia kustannuksia.
65. Menettelylle on tunnusomaista asetuksen liitteenä oleva hakemuslomake, joka julkaistaan kaikilla unionin virallisilla kielillä. Vakiolomake on täytettävä numerokoodeilla, jotka ovat samat kaikissa kieliversioissa, jotta vastapuoli voi ymmärtää, että sitä vastaan on aloitettu menettely, sekä hakemuksen täsmällisen kohteen ja syyt, joiden vuoksi rahamääräinen vaatimus esitetään.
66. Lisäksi vastapuolelle ilmoitetaan mahdollisuudesta antaa vastine maksamismääräykseen.

67. Lisäksi oikeus pyytää maksamismääräyksen uudelleen tutkimista koskee komission mielestä ainoastaan tilanteita, joissa on kyse poikkeuksellisista olosuhteista, mikä tarkoittaa, ettei vastapuolella ole toista mahdollisuutta vastustaa sitä.

68. Tämä voidaan joka tapauksessa korjata helposti lähettämällä vastapuolelle maksamismääräystä koskevan hakemuksen käännös.

B Arviointi

69. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee yhtäältä, onko asetuksia N:o 1896/2006 ja N:o 1393/2007 tulkittava siten, että annettaessa eurooppalainen maksamismääräys tiedoksi toisessa jäsenvaltiossa asuvalle vastapuolelle tapauksessa, jossa maksamismääräystä koskevaa hakemusta ei ole laadittu vastapuolen ymmärtämällä kielellä tai täytäntöönpanevan jäsenvaltion virallisella kielellä tai, jos jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, sen paikkakunnan virallisella kielellä tai jollakin sen paikkakunnan virallisista kielistä, missä tiedoksianto tapahtuu, tai mukana ei ole käännöstä tällaiselle kielelle, vastaanottajalle on ilmoitettava asianmukaisesti asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II olevalla vakiolomakkeella hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa.

70. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisaalta sitä, mitä seuraa siitä, ettei vastaanottajalle asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdan vastaisesti ole ilmoitettu hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksi annettavaa asiakirjaa, ja erityisesti sitä, voidaanko tällaisen seikan perusteella pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohdan nojalla.

1 Ensimmäinen osa – asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdan sovellettavuus asetuksen N:o 1896/2006 mukaisesti

a) Unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö

71. Viitataan lähinnä 2.3.2017 annettuun tuomioon Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, erityisesti 50–56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), jossa on jo käsitelty laajasti tätä ongelmaa asetuksen N:o 1393/2007 osalta.

72. Vahvistaen aikaisemman oikeuskäytäntönsä⁵ unionin tuomioistuin toistaa kyseisen tuomion 50 kohdassa, että asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa säädetty mahdollisuus kieltäytyä vastaanottamasta kyseessä olevaa asiakirjaa on asiakirjan vastaanottajalle kuuluva oikeus.

73. Kyseisessä tuomiossa unionin tuomioistuin vahvistaa lisäksi, että oikeus kieltäytyä ottamasta vastaan tiedoksi annettavaa asiakirjaa perustuu tarpeeseen suojata asiakirjan vastaanottajan puolustautumisoikeuksia oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimusten mukaisesti; siitä määrätään Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan toisessa kohdassa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleessa.⁶ Vaikka asetuksen N:o 1393/2007 tarkoituksena on ennen kaikkea oikeudenkäyntien tehokkuuden ja nopeuden parantaminen ja hyvän oikeudenkäytön turvaaminen, unionin tuomioistuin on todennut, että näihin tavoitteisiin ei saada pyrkiä heikentämällä jollain tavoin kyseessä olevien asiakirjojen vastaanottajien puolustautumisoikeuksia.⁷

⁵ Tuomio 16.9.2015, Alpha Bank Cyprus (C-519/13, EU:C:2015:603, 49 kohta). Ks. myös edellä mainitussa asiassa esittämäni ratkaisuehdotus (EU:C:2015:33), jossa käsitelin erityisesti tätä asiaa, ja määräys 28.4.2016, Alta Realitat (C-384/14, EU:C:2016:316, 61 kohta).

⁶ Ks. tuomio 2.3.2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, 51 kohta). Ks. vastaavasti myös määräys 28.4.2016, Alta Realitat (C-384/14, EU:C:2016:316, 73 kohta).

⁷ Ks. tuomio 2.3.2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, 51 kohta). Ks. vastaavasti myös tuomio 16.9.2015, Alpha Bank Cyprus (C-519/13, EU:C:2015:603, 30 ja 31 kohta) ja määräys 28.4.2016, Alta Realitat (C-384/14, EU:C:2016:316, 48 ja 49 kohta).

74. On siis huolehdittava paitsi siitä, että asiakirjan vastaanottaja tosiasiallisesti vastaanottaa kyseessä olevan asiakirjan, myös siitä, että hän tosiasiallisesti ja täysimääräisesti saa tietoonsa ja ymmärtää häntä vastaan ulkomailla aloitetun menettelyn tarkoituksen ja ulottuvuuden, jotta hän voi tehokkaasti valmistella puolustustaan ja vedota oikeuksiinsa lähettävässä jäsenvaltiossa.⁸

75. Jotta asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa säädetty kieltäytymisoikeus voisi tuottaa tehokkaat vaikutuksensa, on tarpeellista, että asiakirjan vastaanottajalle on ennalta ja kirjallisesti asianmukaisesti ilmoitettu tämän oikeuden olemassaolosta.⁹

76. Asetuksella N:o 1393/2007 käyttöön otetussa järjestelmässä tämä tieto toimitetaan hänelle tämän asetuksen liitteessä II olevaa vakiolomaketta käyttäen.¹⁰

77. Tälle vakiolomakkeelle tunnustettavasta merkityksestä unionin tuomioistuin on jo todennut, että asetukseen N:o 1393/2007 ei sisälly lainkaan poikkeuksia näiden lomakkeiden käytöstä.¹¹

78. Tästä toteamuksesta ja asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II olevan vakiolomakkeen tavoitteesta, sellaisena kuin sitä kuvaillaan tämän ratkaisuehdotuksen 75 ja 76 kohdassa, unionin tuomioistuin on päättänyt, että vastaanottavan viranomaisen on kaikissa olosuhteissa ja ilman, että sillä olisi tältä osin harkintavaltaa, ilmoitettava asiakirjan vastaanottajalle hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa ja sen on käytettävä tätä varten systemaattisesti mainittua vakiolomaketta.¹²

b) Soveltaminen nyt käsiteltävään asiaan

79. Nyt käsiteltävässä asiassa herää kysymys, onko edellä esitettyjä toteamuksia sovellettava myös asetuksen N:o 1896/2006 yhteydessä.

80. Kuten Itävallan hallitus on todennut, tiedoksiantoon liittyvät kysymykset, joista ei säädetä kyseisessä asetuksessa, on ratkaistava asetuksen N:o 1393/2007 mukaisesti. Asetuksen N:o 1896/2006 27 artiklassa säädetään nimittäin nimenomaisesti, että kyseinen asetusta ei vaikuta asetuksen N:o 1348/2000, joka on korvattu asetuksella N:o 1393/2007, soveltamiseen. Lisäksi viimeksi mainitun asetuksen 25 artiklan 2 kohdan mukaan viittauksia asetukseen N:o 1348/2000 on pidettävä viittauksina asetukseen N:o 1393/2007.

81. On selvää, että käsiteltävässä asiassa maksamismääräystä koskeva hakemus, joka on asiakirja, jolla aloitetaan menettely eurooppalaisen maksamismääräyksen antamista varten, on luokiteltava asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi asiakirjaksi.

82. Kuten Itävallan hallitus toteaa, asetuksen N:o 1896/2006 12 artiklan 2 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että eurooppalaiseen maksamismääräykseen on liitettävä kopio hakemuslomakkeesta,¹³ joten vastapuolelle tiedoksi annettavan maksamismääräyksen mukana on lähetettävä kopio hakemuksesta. Käsiteltävässä asiassa on tehty tällainen kaksinkertainen tiedoksianto.

8 Ks. tuomio 2.3.2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

9 Ks. tuomio 2.3.2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

10 Ks. tuomio 2.3.2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

11 Ks. tuomio 2.3.2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

12 Ks. tuomio 2.3.2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, 56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

13 Tämä velvollisuus johtuu siitä, että vastapuolen on saatava tämän pohjalta tiedot, joiden perusteella hän pystyy päättämään, haluaako hän riitauttaa vaatimuksen (asetuksen N:o 1896/2006 johdanto-osan 13 perustelukappale).

83. Näin ollen asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohtaa on sovellettava paitsi itse maksamismääräyksen myös määräystä koskevan hakemuksen tiedoksiantoon. Näin ollen nämä molemmat asiakirjat on annettava tiedoksi niiden vastaanottajalle edellä mainitun 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla kielellä, jota hänen oletetaan ymmärtävän, tai muussa tapauksessa tiedoksiannon mukana on oltava kyseisen asetuksen liitteessä II oleva vakiolomake, jossa asianomaiselle ilmoitetaan hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta kyseistä asiakirjaa.

84. Edellä esitetty päätelmä on väistämätön, etenkin kun asetuksella N:o 1896/2006 käyttöön otettu eurooppalainen maksamismääräysmenettely ei ole kontradiktorinen, sillä kansallinen tuomioistuin tekee ratkaisunsa ainoastaan hakijan tekemän hakemuksen perusteella jopa ilman, että vastapuolelle ilmoitetaan häntä vastaan aloitetun menettelyn vireilläolosta.

85. Vastapuolella on siksi mahdollisuus saada tietää hakemuksen olemassaolosta ja sisällöstä vasta maksamismääräyksen tiedoksiantovaiheessa. Puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen, joka asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa pyritään turvaamaan, on siten erityisen tärkeää tässä yhteydessä.

86. Sillä, että maksamismääräystä koskeva hakemus tehdään asetuksen N:o 1896/2006 mukaisesti vakiolomakkeella, jonka malli esitetään kyseisen asetuksen liitteessä I, ei ole tältä osin merkitystä.

87. Useissa tapauksissa tällainen vakiolomake voidaan täyttää ennalta määrätyillä koodeilla, ja lomake on siksi helposti ymmärrettävissä, koska näiden koodien selitykset on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä kaikilla unionin virallisilla kielillä, mutta hakijan on – kuten kyseisen asetuksen 7 artiklan 2 kohdan d ja e alakohdasta ilmenee – annettava kyseisessä vakiolomakkeessa yksityiskohtaiset selitykset, jotka koskevat kuvausta vaatimuksen perusteena olevista konkreettisista seikoista ja vaatimuksen perusteeksi esitettävästä näytöstä. Vastapuolen on kuitenkin saatava nämä seikat tietoonsa kielellä, jonka hänen oletetaan hallitsevan, jotta hän voi tosiasiallisesti ja täysimääräisesti ymmärtää häntä vastaan ulkomailla aloitetun menettelyn tarkoituksen ja ulottuvuuden sekä tarvittaessa valmistella puolustustaan.

88. On todettava, että sitä, että asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II olevan vakiolomakkeen käyttö on pakollista ja systemaattista, sovelletaan samalla tavoin eurooppalaisen maksamismääräyksen ja sitä koskevan hakemuksen tiedoksiantoon.

2 Toinen osa – mitkä ovat kyseisen velvollisuuden noudattamatta jättämisen seuraukset?

a) Unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö

89. Ensinnäkin on niin, että – kuten komissio totesi – asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklassa ei ole mitään mainintaa siitä, mitä oikeudellisia seurauksia on sillä, ettei asiakirjan vastaanottajalle ole ilmoitettu hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta sitä. Mistään kyseisen asetuksen säännöksestä ei seuraa, että tällainen ilmoittamatta jättäminen johtaisi tiedoksiantomenettelyn pätemättömyyteen.

90. Asiassa, jossa asiakirjaa ei ollut laadittu jollakin vastaanottavan jäsenvaltion virallisista kielistä tai sellaisella asiakirjan lähettäneen jäsenvaltion kielellä, jota vastaanottaja ymmärtää, unionin tuomioistuin katsoi, että lähettäjä voi korjata virheen lähettämällä vastapuolelle pyydetyn käännöksen.¹⁴

91. Viitataan lisäksi jälleen 2.3.2017 annettuun tuomioon Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, erityisesti 57 ja 58 kohta).

¹⁴ Ks. tuomio 8.11.2005, Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665, 38 ja 53 kohta).

92. Kyseisen tuomion 57 kohdassa todetaan, että ”tapauksessa, jossa vastaanottava viranomainen, jota on pyydetty antamaan kyseessä oleva asiakirja tiedoksi sen vastaanottajalle, joka asuu toisessa jäsenvaltiossa, ei ole liittännyt asiakirjaan asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II olevaa vakiolomaketta, *ei tämä laiminlyönti merkitse tiedoksi annettavan asiakirjan tai tiedoksiantomenettelyn pätemättömyyttä*, koska tällainen seuraus olisi ristiriidassa tämän asetuksen tavoitteen eli sen kanssa, että säädetään asiakirjojen suorasta, nopeasta ja tehokkaasta lähettämistavasta jäsenvaltioiden välillä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa” (kursivointi tässä).

93. Kyseisen tuomion 58 kohdassa todetaan seuraavaa: ”Koska kyseisen vakiolomakkeen toimittaminen on olennainen menettelymääräys, jolla on tarkoitus suojata asiakirjan vastaanottajan puolustautumisoikeuksia, *vastaanottavan viranomaisen on korjattava sen puuttuminen asetuksen N:o 1393/2007 säännösten mukaisesti*. Vastaanottavan viranomaisen on viipymättä ilmoitettava asiakirjan vastaanottajalle hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa lähettämällä hänelle asetuksen 8 artiklan 1 kohdan nojalla kyseinen vakiolomake” (kursivointi tässä).

b) Soveltaminen nyt käsiteltävään asiaan

94. Samoista syistä kuin edellä tämän ratkaisuehdotuksen 79–88 kohdassa on esitetty, samoja sääntöjä on mielestäni selvästikin sovellettava vastaavasti asiakirjojen tiedoksiantoon asetuksen N:o 1896/2006 yhteydessä.

95. Kuten unionin tuomioistuin on todennut, asiaa käsittelevä tuomioistuin voi selvittää sen, onko kieltäytyminen ollut perusteltu, vasta kun vastaanottajalle on ilmoitettu hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa ja kun vastaanottaja on tosiasiallisesti käyttänyt tätä oikeuttaan.¹⁵

96. Näin ollen nyt käsiteltävän asian kaltaisessa tapauksessa, jossa muulla kielellä kuin asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla kielillä laaditun eurooppalaisen maksamismääräyksen tiedoksiannon yhteydessä vastapuolelle ei ollut annettu liitteessä II olevaa vakiolomaketta, tämä laiminlyönti ja se, ettei asiakirjan vastaanottajalle ollut tämän laiminlyönnin vuoksi ilmoitettu hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, on korjattava toimittamalla kyseinen lomake vastapuolelle viipymättä ja mainitun asetuksen säännösten mukaisesti.

97. Oikeuskäytännöstä seuraa lisäksi, että käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaisen sääntöjenvastaisen tiedoksiannon tapauksessa eurooppalainen maksamismääräys ei ole tullut pätevästi täytäntöönpanokelpoiseksi eikä vastapuolelle vastineen lähettämiseksi asetettu määräaika ole vielä alkanut kulua.¹⁶

98. Tässä tilanteessa ei tule esiin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämän kaltaista kysymystä eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimisesta asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan nojalla.

99. Maksamismääräyksen tiedoksiantoa koskevaa muotovirhettä voidaan nimittäin pitää ainoastaan alustavana kysymyksenä ennen uudelleentutkimisvaihetta: uudelleen tutkiminen edellyttää, että vastineen lähettämiseksi asetettu määräaika on päättynyt, mutta tiedoksiantomenettelyyn liittyvän sääntöjenvastaisuuden vuoksi kyseinen määräaika ei ole edes alkanut kulua.

¹⁵ Ks. määräys 28.4.2016, Alta Realitat SL (C-384/14, EU:C:2016:316, 62 ja 89 kohta).

¹⁶ Ks. analogisesti tuomio 4.9.2014, eco cosmetics ja Raiffeisenbank St. Georgen (C-119/13 ja C-120/13, EU:C:2014:2144, 41–43 ja 48 kohta).

100. Unionin tuomioistuin on lisäksi jo todennut kyseisestä säännöksestä, että ensinnäkin koska unionin lainsäätäjä on halunnut rajoittaa uudelleentutkimamenettelyn käyttöä, kyseistä säännöstä on tulkittava suppeasti.¹⁷ Toiseksi tällainen menettely edellyttää joko 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ”poikkeuksellisten” olosuhteiden¹⁸ tai saman artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen ”poikkeuksellisten” olosuhteiden¹⁹ olemassaoloa. Kolmanneksi tällaisista tapauksista on säädetty tyhjentävästi kyseisessä artiklassa, eikä ”tiedoksiannon puuttuminen – – lukeudu [siinä tarkoitettuihin tapauksiin]”.²⁰ Neljänneksi sen jälkeen kun maksamismääräyksestä on tullut täytäntöönpanokelpoinen ja kun vastineen antamisen määräaika on päättynyt, määräyksen uudelleen tutkimista koskeva mahdollisuus ei voi johtaa siihen, että vastapuolelle annetaan uusi mahdollisuus vastustaa vaatimusta.²¹

101. Edellä esitetyn perusteella vaikuttaa siltä, että – toisin kuin Kreikan hallitus väittää – vastapuolen esiin tuomat menettelyvirheet eivät voi olla peruste eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimiselle asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklassa tarkoitettujen olosuhteiden perusteella.²²

102. Asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohdasta, josta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on esittänyt kysymyksen unionin tuomioistuimelle, voidaan todeta tarkemmin, että siinä mainitaan kaksi perustetta maksamismääräyksen uudelleen tutkimiselle. Ensinnäkin on oltava selvää, että maksamismääräys on kyseisessä asetuksessa säädetty vaatimukset huomioon ottaen annettu virheellisin perustein. Toiseksi uudelleen tutkiminen voidaan perustella muilla poikkeuksellisilla olosuhteilla.

103. Ensimmäisestä perusteesta on komission tavoin todettava, ettei ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, että eurooppalainen maksamismääräys olisi annettu *selvästi virheellisin perustein*. Eurooppalainen maksamismääräys annettiin kyseisessä asetuksessa säädettyjen vaatimusten mukaisesti. Menettelyvirhe, joka johtuu siitä, ettei asiakirjaa ole annettu tiedoksi asetuksen N:o 1393/2007 mukaisesti, voidaan korjata lähettämällä vastapuolelle pyydetty käännös, kuten edellä tämän ratkaisuehdotuksen 90–93 kohdassa todettiin.

104. Toisen perusteen yhteydessä on arvioitava, voidaanko eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkiminen perustella käsiteltävässä asiassa muilla poikkeuksellisilla olosuhteilla.

105. Katson (komission tavoin), että tällaiset poikkeukselliset olosuhteet voivat olla joko menettelyvirheitä tai maksamismääräyksen kohteena olevan rahamääräisen vaatimuksen ominaispiirteisiin liittyviä virheitä. Koska unionin tuomioistuin on katsonut, että asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklaa on tulkittava suppeasti, maksamismääräystä ei voida tutkia uudelleen minkä tahansa menettelyvirheen perusteella. Jotta menettelyvirhe muodostaa poikkeuksellisen olosuhteen, sillä on oltava välitön vaikutus vastapuolen puolustautumisoikeuksiin eli käsiteltävässä asiassa sen oikeuteen antaa vastine maksamismääräykseen kyseisen asetuksen 16 artiklan mukaisesti.

106. Kuten Italian hallitus on huomauttanut, nimenomaan sellaisen säännöksen puuttuminen, jossa säädetään asiakirjan tai tiedoksiannon pätemättömyydestä sillä perusteella, ettei vastaanottajalle ole ilmoitettu hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, puoltaa lisäksi sitä, että sääntöjenvastaisuus voidaan korjata. Kuten jo totesin, tiedoksiannon sääntöjenvastaisuus sillä perusteella, ettei tiedoksi annettava asiakirjaa ole laadittu vastaanottajan osaamalla tai ymmärtämällä kielellä, voidaan korjata toimittamalla vastaanottajalle myöhemmin viipymättä kopio käännetystä asiakirjasta rajoittamatta mitenkään hänen oikeuttaan antaa vastine.

17 Tuomio 22.10.2015, Thomas Cook Belgium (C-245/14, EU:C:2015:715, 31 kohta).

18 Ks. määräys 21.3.2013, Novontech-Zala (C-324/12, EU:C:2013:205, 20–25 kohta).

19 Ks. tuomio 22.10.2015, Thomas Cook Belgium (C-245/14, EU:C:2015:715, 29–30 kohta).

20 Tuomio 4.9.2014, eco cosmetics ja Raiffeisenbank St. Georgen (C-119/13 ja C-120/13, EU:C:2014:2144, 44 kohta).

21 Ks. tuomio 22.10.2015, Thomas Cook Belgium (C-245/14, EU:C:2015:715, 48 kohta).

22 Huomautan, että tätä käsitystä tukevat myös O. K. Trans Praha, Italian ja Itävallan hallitukset sekä komissio.

107. Tämä tarkoittaa asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 3 kohdan²³ nojalla myös sitä, ettei tiedoksiannon sääntöjenvastaisuus sillä perusteella, ettei vastaanottajalle ole ilmoitettu hänen kieltäytymismahdollisuudestaan, johda sellaisenaan tiedoksiannon pätemättömyyteen vaan ainoastaan asetuksen N:o 1896/2006 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle vastineen antamiselle asetetun määräajan alkamisajankohdan lykkäytymiseen.

IV Ratkaisuehdotus

108. Edellä esitetyistä syistä ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Nejvyšší soudin esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

- Eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12.12.2006 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1896/2006 sekä oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa ("asiakirjojen tiedoksianto") ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta 13.11.2007 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1393/2007 on tulkittava siten, että annettaessa eurooppalainen maksamismääräys tiedoksi toisessa jäsenvaltiossa asuvalle vastapuolelle tapauksessa, jossa maksamismääräystä koskevaa hakemusta ei ole laadittu vastapuolen ymmärtämällä kielellä tai täytäntöönpanevan jäsenvaltion virallisella kielellä tai, jos jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, sen paikkakunnan virallisella kielellä tai jollakin sen paikkakunnan virallisista kielistä, missä tiedoksianto tapahtuu, tai mukana ei ole käännöstä tällaiselle kielelle, vastaanottajalle on ilmoitettava asianmukaisesti asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II olevalla vakiolomakkeella hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa.
- Jos tätä menettelyä koskevaa edellytystä ei ole noudatettu, tilanne voidaan viimeksi mainitun asetuksen mukaisesti korjata toimittamalla asianomaiselle kyseisen asetuksen liitteessä II oleva vakiolomake.
- Niin kauan kuin maksamismääräyksen ja maksamismääräystä koskevan hakemuksen tiedoksiantomenettelyyn liittyvä sääntöjenvastaisuus kestää, tämä maksamismääräys ei ole täytäntöönpanokelpoinen eikä vastapuolelle vastineen lähettämiseksi asetettu määräaika ala kuluu.

²³ Siinä säädetään, että "asiakirjan tiedoksiantopäivä on päivä, jona asiakirja ja sen käännös toimitetaan tiedoksi vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti".